

INTENSYWNY TERNING JĘZYKOWY DLA UCZNIÓW Z UKRAINY

INSTYTUT POLONISTYKI STOSOWANEJ
DR BEATA KATARZYNA JĘDRYKA

- ✓ **Środowisko szkolne oczekuje** od uczniów z doświadczeniem migracji oraz nauczycieli prowadzących z nimi zajęcia szybkich efektów w obrębie wszystkich sprawności językowych (słuchanie, mówienie, czytanie, pisanie, mediacja).
- ✓ **Błędne jest myślenie**, że całkowite zanurzenie UDM w nowym języku oraz intensyfikacja zajęć dydaktycznych w różnych formach przyniosą natychmiastowe rezultaty, np. w postaci długich rozprawek na języku polskim napisanych samodzielnie przez UDM albo specjalistycznych referatów wygłoszonych na zajęciach z geografii lub historii.

- ✓ Od początku należy uświadamiać osoby współpracujące z UDM, że **nie jest możliwe** opanowanie języka w rok, nawet jeśli język prymarny ucznia należy do języków słowiańskich, tak jak jest to w przypadku języka ukraińskiego.
- ✓ **Niewłaściwa jest również opinia**, że pokrewieństwo języków wystarczy dziecku do nauczenia się polszczyzny wyłącznie przez samo zanurzenie się w niej, bez zaplanowanego procesu nauki, opierającego się na metodycznych założeniach właściwych dydaktyce języków obcych, które mają stać się w przyszłości UDM językiem edukacji.

- ✓ Najtrudniejsze momenty podczas obecności UDM w szkole związane są z brakiem znajomości polszczyzny.
- ✓ Niska kompetencja językowa wpływa na spowolnioną integrację z rówieśnikami oraz bierne uczestnictwo w zajęciach edukacyjnych.
- ✓ UDM dużo umiejętności językowych nabywają na dodatkowych lekcjach z języka polskiego zbyt późno.
- ✓ Układ treści edukacyjnych nie realizuje ich aktualnych potrzeb językowych, np. rozmowy o ulubionych ubraniach czy ulubionym jedzeniu z polskimi kolegami na przerwach.
- ✓ Brakowało gotowych konstrukcji gramatyczno-leksykalnych, których mogliby używać w typowych szkolnych sytuacjach komunikacyjnych w kontaktach zarówno z uczniami, jak i z nauczycielami.

- ✓ Koncepcja Intensywnego Treningu Językowego wraz ze szczegółowym programem została przygotowana dla wszystkich uczniów z doświadczeniem migracji, którzy reprezentują rozmaite kręgi kulturowe.
- ✓ Różni się ona od standardowych rozwiązań stosowanych w dydaktyce JPJO, ponieważ jest dostosowana do sytuacji językowej, w której znajdują się UDM - sferę kontaktów językowych – środowisko rówieśnicze oraz szkolne, które wpływa na kształt ich potrzeb komunikacyjnych.
- ✓ Równoległe do ITJ uczniowie, którzy nie znają alfabetu łacińskiego, powinni być poddawani wtórnemu procesowi alfabetyzacji, tzn. powinni uczyć się pisać i czytać w nowym języku.

- ✓ Nauka pisma jest **tak samo ważna** jak nauka form gramatycznych, tym bardziej, że UDM będą przystępowali do egzaminów zewnętrznych, gdzie ich **wypowiedzi pisemne będą oceniane** nie tylko pod kątem poprawności językowej, ale także ortograficznej oraz graficznej.
- ✓ Podczas trwania ITJ uczniowie muszą być **stale stymulowani** do wsłuchiwania się w dźwięki polszczyzny.
- ✓ Rozwijanie **słuchu fonematycznego** w pierwszym etapie nauki jest fundamentalne, ponieważ uczniowie nie będą mogli poprawnie odwzorowywać za nauczycielem głosek, sylab, pojedynczych wyrazów lub sekwencji wyrazów, jeżeli nie będą ich dobrze słyszeli.

Koncepcją ITJ jest nauczanie języka ogólnego (JO) z elementami języka szkolnego (JS) oraz edukacji szkolnej (JS), z którymi uczeń spotyka się w przestrzeni szkolnej, np. w klasie, na korytarzu podczas przerwy, w bibliotece szkolnej czy w szatni. Intensywny trening językowy, jako połączenie JO oraz JS i JES, ma stanowić **bazę do dalszej nauki języka oraz w tym języku.**

- ✓ W warunkach szkolnych ITJ można realizować **w oddziale przygotowawczym** oraz w trakcie **dodatkowych lekcji języka polskiego**.
- ✓ Trening językowy może trwać **od trzech do czterech tygodni**, uwzględniając wszystkie komponenty językowe w obrębie każdej ze sprawności oraz kompetencji językowej – leksykalnej, gramatycznej, semantycznej, fonologicznej, ortograficznej oraz ortoepicznej.
- ✓ Powinien zostać zrealizowany w ciągu **40 godzin dydaktycznych**, podzielonych na 20 tematycznych lekcji.
- ✓ ITJ jest adresowany do uczniów, którzy **potrafią pisać i czytać w swoim języku**.
- ✓ Na potrzeby **edukacji wczesnoszkolnej** – klasa pierwsza – należy przygotować **inny model ITJ**, który będzie uwzględniał prymarną alfabetyzację dziecka w języku, który nie jest dla niego rodzimym – pierwszym.

- ✓ Program intensywnego treningu językowego obejmuje 20 jednostek lekcyjnych, z których każda została osadzona w **konkretnych sytuacjach komunikacyjnych**, realizujących wybrane elementy katalogu funkcjonalno-pojęciowego opracowanego dla JPJO.
- ✓ Każda lekcja uwzględnia nie tylko **komponent leksykalny** oraz **gramatyczny**, ale także **realioznawczy**, przybliżający UDM życie w Polsce. Szczególnym elementem każdego zagadnienia tematycznego jest wprowadzenie języka edukacji szkolnej tak, aby komponował się on z treściami wprowadzanymi na danej lekcji.

- ✓ Wszystkie **pola tematyczne** w ITJ są zgodne **Europejskim systemem opisu kształcenia językowego** i są realizowane na poziomie A1 w trakcie dydaktyki każdego języka obcego. Proponowane zakresy tematyczne są także zgodne z zakresami ujętymi w **programach do nauki JPJO**.
- ✓ Utrwalanie komponentu leksykalnego ITJ odbywa się w trakcie wszystkich zajęć z UDM.
- ✓ Pod względem leksykalnym ITJ zakłada opanowanie kontekstualne przez około 350 samodzielnych jednostek wyrazowych. Proponowany leksykon pod względem liczbowym wypełnia w 30 % zasób leksykalny proponowany dla poziomu A1 – 1000 jednostek wyrazowych.
- ✓ Rozwijanie kompetencji leksykalnej w trakcie ITJ bazuje na słowach wysokofrekwencyjnych.

- ✓ W obszarze **kompetencji gramatycznej** umiejętności UDM z założenia będą skromne, ponieważ to nie ona sama w sobie jest celem treningu językowego, ale ma umożliwić podstawę komunikacji językowej.
- ✓ W trakcie ITJ powinno się nauczać elementów języka **kontekstowo** oraz **leksykalnie**. Należy także sięgać po rozwiązania wykorzystujące tabele albo grafy do prezentowania tzw. regularnych zagadnień gramatycznych, czyli trzeba unikać wyjątków – miejsc problematycznych, wymagających komentarzy zaawansowanych pod względem językowym.

Fleksja werbalna ogranicza się wyłącznie do **czasu teraźniejszego**, który w ich wypowiedziach może także pełnić funkcję czasu przyszłego. Schematy koniugacji polskich czasowników też nie są wprowadzane w pełnym zakresie. W trakcie realizowania ITJ uczniowie powinni opanować przede wszystkim formy czasowników właściwe pierwszej oraz drugiej osobie liczby pojedynczej. Aby wejść w integrację językową z kolegą używają drugiej osoby, a aby udzielać informacji o samym sobie pierwszej osoby. Oczywiście wybrane czasowniki, takie jak *być*, *mieć*, *nazywać się*, *mieszkać* czy *lubić*, trzeba wprowadzać, pokazując pełną odmianę przez osoby i liczby.

Fleksja nominalna – głównie odmiana rzeczownika oraz sporadycznie przymiotnika – ogranicza się do mianownika, dopełniacza oraz biernika. Oczywiście pojawiają się konstrukcje wymagające narzędnika lub miejscownika. Uczniowie poznają nowe leksemy już w tych konkretnych formach, a tylko w tych miejscach, jak np. w lekcji poświęconej zainteresowaniom czy w lekcji o jedzeniu, można pokazać pewne zasady gramatyczne dotyczące deklinacji w języku polskim.

- ✓ ITJ zawiera podstawowe **struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do pracy na lekcji**. Chodzi tu o zwroty typu: *Nie wiem, Nie rozumiem, Co znaczy...?, Co teraz muszę/musimy zrobić?, Proszę mi pomóc, Proszę, pomóż mi, Mam pytanie, Nie tak szybko, Jak to się wymawia?, Jak to się pisze?, Jaka jest praca domowa?, Proszę powtórzyć, Proszę to zapisać, Jak to jest po ukraińsku?*
- ✓ Dodatkowo wprowadzana jest leksyka związana z tzw. **nawigacją podręcznika**, którą reprezentują m.in. następujące słowa i zwroty: *lekcja, strona, ćwiczenie/zadanie, po prawej stronie, po lewej stronie, na środku/pośrodku, na górze, na dole.*

- ✓ ITJ to przygotowanie UDM do pracy z typowymi **poleceniami stosowanymi w zadaniach w materiałach edukacyjnych** z różnych przedmiotów szkolnych.
- ✓ Zaproponowany program ITJ w sekcji JES zawiera już konkretne czasowniki operacyjne oraz kolejność ich wprowadzania na zajęciach. Są to: *pisać, mówić, czytać, słuchać, powtarzać, podkreślić, zaznaczyć, połączyć, dopasować, uzupełnić, podpisać, napisać, dokończyć, narysować, dorysować, namalować, pomalować, pokolorować, zapytać, odpowiedzieć.*
- ✓ W tym miejscu znajdują się także elementy języka przyrody – klimat i kontynenty, języka matematyki – działania matematyczne, podstawowe figury geometryczne czy języka używanego na lekcjach wychowania fizycznego – polecenia, które powinny zostać zrealizowane w danej lekcji.

Lekcja	Tytuł	Sytuacje komunikacyjne	Słownictwo	Gramatyka	Realioznawstwo	Język edukacji szkolnej
Lekcja 1	<i>Cześć!</i>	<ul style="list-style-type: none"> - nawiązywanie kontaktu na korytarzu szkolnym; - nawiązywanie kontaktu w klasie; - pozdrawianie; - dziękowanie; - przeproszanie; 	<ul style="list-style-type: none"> - powitania; - pożegnania; - pozdrowienia; - podziękowania; - przeprosiny; - pory dnia; 	<ul style="list-style-type: none"> - formy grzecznościowe: <i>pan, pani, państwo</i>; - bezokolicznik czasowników dokonanych: <i>napisać, powiedzieć, przeczytać, posłuchać, powtórzyć</i>; - tryb rozkazujący: <i>Proszę</i> + czasownik dokonany; 	<ul style="list-style-type: none"> - etykieta językowa w szkole; - etykieta językowa poza szkołą - kontakt oficjalny i nieoficjalny; 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikacja na lekcji: <i>Proszę mówić wolniej!</i>, <i>Proszę przeliterować!</i>, <i>Proszę mówić głośniej!</i>, <i>Nie rozumiem</i>; - dyscyplina na lekcji: <i>Proszę nie rozmawiać!</i>, <i>Proszę nie przeszkadzać!</i>, <i>Proszę schować telefon!</i>;
Lekcja 2	<i>Jak masz na imię?</i>	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawianie się; - przedstawianie innych; - pozyskiwanie i udzielanie informacji dotyczących tożsamości; 	<ul style="list-style-type: none"> - podstawowe dane osobowe: imię/ imiona, nazwisko; 	<ul style="list-style-type: none"> - zaimki osobowe w mianowniku; - odmiana czasowników <i>nazwać się, mieć</i>; - struktura: <i>mieć na imię; jestem</i> + imię - zdania pytające: <i>Kto to jest?, Jak masz na imię?, Jak się nazywasz?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - typowe polskie imiona męskie; - typowe polskie imiona żeńskie; - zdrobnienia popularnych imion męskich i żeńskich, np.: <i>Jakub – Kuba, Barbara – Basia</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> - czasowniki operacyjne: <i>pisać, mówić, czytać, słuchać, powtarzać</i>; - podstawowe instrukcje do szkolnych zadań i ćwiczeń wykorzystaniem czasowników operacyjnych;
Lekcja 3	<i>Skąd jesteś?</i>	<ul style="list-style-type: none"> - nazywanie i identyfikowanie wybranych państw; - pozyskiwanie i udzielanie informacji dotyczących kraju pochodzenia; - pozyskiwanie i udzielanie informacji dotyczących miejsca zamieszkania; 	<ul style="list-style-type: none"> - nazwy wybranych państw; - nazwy wybranych miast; - podstawowe dane adresowe; 	<ul style="list-style-type: none"> - odmiana czasowników: <i>być, mieszkać</i>; - zdania pytające: <i>Skąd jesteś? Skąd on/ ona jest? Skąd oni/one są?, Gdzie mieszkasz?, Gdzie on/ona mieszka?</i>; - struktury: <i>być z ... (+ D), mieszkać w ... (+ Ms.)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - nazwy państw graniczących z Polską; - nazwy wybranych polskich miast i miejscowości; - <i>miasto, ulica, mieszkanie, dom</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - czasowniki operacyjne: <i>podkreślić, zaznaczyć, połączyć, dopasować</i>; - podstawowe instrukcje do szkolnych zadań i ćwiczeń z wykorzystaniem czasowników operacyjnych ;

Lekcja	Tytuł	Sytuacje komunikacyjne	Słownictwo	Gramatyka	Realioznawstwo	Język edukacji szkolnej
Lekcja 4	<i>Co słyhać?</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pytanie o samopoczucie; - wyrażanie samopoczucia; 	<ul style="list-style-type: none"> - uczucia i emocje (przymiotniki wyrażające samopoczucie) 	<ul style="list-style-type: none"> - zdania pytające: <i>Co słyhać?, Jak się czujesz?, Jak się czujecie?, Jak się masz?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - sposoby reagowania na pytania dotyczące samopoczucia; 	<ul style="list-style-type: none"> - czasowniki operacyjne: <i>uzupełnić, podpisać, napisać, dokończyć;</i> - podstawowe instrukcje do szkolnych zadań i ćwiczeń z wykorzystaniem czasowników operacyjnych;
Lekcja 5	<i>Jaki masz numer telefonu?</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pytanie o ilość; - wyrażanie ilości; - pozyskiwanie i udzielanie informacji dotyczących numeru telefonu; 	<ul style="list-style-type: none"> - podstawowy systemu metrycznego; - numery telefonów; 	<ul style="list-style-type: none"> - liczebniki główne 0 - 1000; - zdania pytające: <i>Ile jest?, Jaki masz numer telefonu?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - sposoby podawania numerów telefonów; - komunikatory on-line; 	<ul style="list-style-type: none"> - elementy języka matematycznego - operacje dodawania oraz odejmowania: <i>minus, plus, równa się;</i>
Lekcja 6	<i>Kto to jest?</i>	<ul style="list-style-type: none"> - nazywanie i identyfikowanie członków rodziny; - przedstawianie i opisywanie członków rodziny; - wyrażanie relacji posiadania; - opisywanie wyglądu i samopoczucia; - relacje międzyludzkie; 	<ul style="list-style-type: none"> - członkowie najbliższej rodziny; - wygląd zewnętrzny (przymiotniki opisujące wygląd i samopoczucie); - koleżeństwo; - przyjaźń; 	<ul style="list-style-type: none"> - zaimki dzierżawcze: <i>mój, twój, jej, jego</i> - pytania o rozstrzygnięcie z partykułą <i>czy;</i> - zdania pytające: <i>Jaki on jest? Jaka ona jest?;</i> - rodzaj gramatyczny rzeczownika i przymiotnika (r. męski oraz r. żeński liczba pojedyncza); 	<ul style="list-style-type: none"> - formy formalne: <i>ojciec, matka</i> oraz formy nieformalne: <i>tata, mama;</i> - polska rodzina; - relacje rodzinne; 	<ul style="list-style-type: none"> - elementy języka matematycznego – podstawowe figury geometryczne: <i>koło, prostokąt, kwadrat, trójkąt, rąb, trapez;</i>
Lekcja 7	<i>Jaki dziś jest dzień?</i>	<ul style="list-style-type: none"> - wyrażanie relacji czasowych; - pozyskiwanie i udzielanie informacji dotyczących czasu; 	<ul style="list-style-type: none"> - pory dnia (powtórzenie); - nazwy dni tygodnia; - nazwy miesięcy; - nazwy pór roku; - przysłowki wyrażające relacje czasowe: <i>wczoraj, dziś, jutro;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - zaimki pytajne: <i>jaki?, jaka?, jakie?;</i> - zdania pytające: <i>Jaki dziś jest dzień?, Jaki dziś jest miesiąc?, Jaka jest teraz pora roku?</i> - struktura: <i>Wczoraj był/ była..., Jutro będzie...;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - polski kalendarz; - pory roku; - organizacja roku szkolnego; 	<ul style="list-style-type: none"> - czasowniki operacyjne: <i>narysować, dorysować, namalować, pomalować;</i> - podstawowe instrukcje do szkolnych zadań i ćwiczeń z wykorzystaniem czasowników operacyjnych;

Lekcja	Tytuł	Sytuacje komunikacyjne	Słownictwo	Gramatyka	Realioznawstwo	Język edukacji szkolnej
Lekcja 8	<i>Moja nowa szkoła</i>	- nazywanie i identyfikowanie pomieszczeń/ obiektów na terenie szkoły; - wyrażanie relacji przestrzennych (pytanie o lokalizację pomieszczenia/ obiektu na terenie szkoły oraz udzielanie informacji); - lokalizacja pomieszczeń/ obiektów na terenie szkoły);	- nazwy pomieszczeń na terenie szkoły; - nazwy obiektów szkolnych; - kierunki: <i>w prawo, w lewo, prosto, tu, tam</i>	- liczebniki porządkowe: 1 – 5; - struktury: <i>na parterze, na pierwszym/ drugim/ trzecim/ czwartym/ piątym piętrze</i> ; - zdania pytające: <i>Gdzie jest ...?, Na którym piętrze jest ...?</i> ; - struktura: <i>Proszę, idź ...</i> , <i>Idź na + liczebnik porządkowy piętro</i> ;	- organizacja przestrzeni szkolnej;]	- elementy języka wychowania fizycznego: <i>Stój!, (Nie) biegaj!, (Nie) skacz!, Uważaj!</i>
Lekcja 9	<i>Która godzina?</i>	- pytanie o godzinę; - pytanie o dzień oraz miesiąc (utrwalanie); - pytanie o datę;	- pory dnia (automatyzacja); - godziny; - wyrażenia: <i>wpół do, po, za, kwadrans</i> ; - dni i miesiące – automatyzacja;	- liczebniki porządkowe 1 – 24; - zaimek pytający: <i>Który?, Która?, Które?</i> ; - nazwy miesięcy w dopełniaczu;	- sposoby podawania czasu: styl oficjalny i nieoficjalny; - sposoby podawania i zapisywania daty;	- nawigacja podręczników szkolnych: <i>strona, na stronie, w prawym górnym rogu, w lewym górnym rogu, na górze, na dole</i>
Lekcja 10	<i>Mój plan lekcji</i>	- nazywanie i identyfikowanie przedmiotów szkolnych; - pozyskiwanie i udzielanie informacji o planie lekcji; - pozyskiwanie i udzielanie informacji o zajęciach pozalekcyjnych;	- nazwy przedmiotów szkolnych; - nazwy zajęć pozaszkolnych; - dni tygodnia oraz pory dnia (automatyzacja); - wyrażanie relacji czasowych;	- zdania pytające: <i>Kiedy masz + nazwa przedmiotu szkolnego (B)?, O której godzinie masz + nazwa przedmiotu szkolnego (B)?, Od której do której masz + nazwa przedmiotu szkolnego (B)?</i> - struktura: <i>w + dzień tygodnia (B)</i> ; - liczebniki porządkowe w dopełniaczu;		- komunikacja na lekcji i przerwie: <i>Proszę usiąść!, Proszę wstać!, Proszę napisać!, Proszę zapalić światło!, Proszę zgasić światło!</i>

Lekcja	Tytuł	Sytuacje komunikacyjne	Słownictwo	Gramatyka	Realioznawstwo	Język edukacji szkolnej
Lekcja 12	<i>Co masz w plecaku?</i>	<ul style="list-style-type: none"> - nazywanie i identyfikowanie przyborów szkolnych; - pozyskiwanie i udzielanie informacji o przyborach szkolnych; - pozyskiwanie i udzielanie informacji o lokalizacji przyborów szkolnych; 	<ul style="list-style-type: none"> - nazwy przyborów szkolnych; - nazwy materiałów szkolnych; - opisywanie przyborów szkolnych; - przymiotniki opisujące przybory szkolne; 	<ul style="list-style-type: none"> - pytania o rozstrzygnięcie z partykułą <i>czy</i>; - zdania pytające: <i>Co to jest?, Gdzie jest ...?, Jaki/ jaka/ jakie jest ...;</i> - zaimki wskazujące: <i>tu, tam</i>; - rodzaj gramatyczny rzeczownika w liczbie pojedynczej (automatyzacja); - rodzaj gramatyczny przymiotnika (automatyzacja); 		<ul style="list-style-type: none"> - komunikacja na lekcji i przerwie: <i>Proszę otworzyć/ zamknąć książkę/ zeszyt!, Proszę napisać na tablicy!, Proszę zetrzeć tablicę!, Proszę otworzyć/ zamknąć okno/ drzwi!, Proszę wyrzucić śmieci!</i>
Lekcja 13	<i>Mój dzień</i>	<ul style="list-style-type: none"> - opisywanie codziennych czynności w domu; - opisywanie codziennych czynności w szkole; - pozyskiwanie i udzielanie informacji o rutynie dnia codziennego; 	<ul style="list-style-type: none"> - pory dnia oraz godziny (automatyzacja); - rutyna dnia codziennego; - wybrane formy spędzania czasu; 	<ul style="list-style-type: none"> - odmiana czasowników: <i>wstawać, myć się, jeść, iść, uczyć się, czytać, jeździć, oglądać, telefonować, słuchać, grać, biegać, spotykać się, wysyłać, spać</i> (formy pierwszej osoby); 	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja dnia 	<ul style="list-style-type: none"> - czasowniki operacyjne: <i>zapytać, odpowiedzieć</i>; - podstawowe instrukcje do szkolnych zadań i ćwiczeń z wykorzystaniem czasowników operacyjnych;
Lekcja 14	<i>Co lubisz robić?</i>	<ul style="list-style-type: none"> - opisywanie form spędzania wolnego czasu; - opisywanie zainteresowań; - pozyskiwanie i udzielanie informacji o zainteresowaniach i formach spędzania wolnego czasu; 	<ul style="list-style-type: none"> - hobby; - wybrane dyscypliny sportowe; - rozrywka; - pory roku (automatyzacja); 	<ul style="list-style-type: none"> - odmiana czasowników <i>lubić</i> oraz <i>interesować się</i>; - struktura: <i>lubić + bezokolicznik</i>; - rzeczowniki nazywające hobby w narzędniku; - struktura: <i>Zimą/ wiosną/ latem/ jesienią lubię ...;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - zainteresowania dzieci i młodzieży; - formy spędzania wolnego czasu; - aktywne formy spędzania wolnego czasu; 	<ul style="list-style-type: none"> - koła zainteresowań; - sportowe zajęcia pozalekcyjne;

Lekcja	Tytuł	Sytuacje komunikacyjne	Słownictwo	Gramatyka	Realioznawstwo	Język edukacji szkolnej
Lekcja 16	<i>Gdzie jest sklepik?</i>	- nazywanie i identyfikowanie podstawowych produktów spożywczych oraz przyborów szkolnych; - zakupy w szkolnym sklepiu;	- artykuły spożywcze; - przybory szkolne; - środki płatnicze w Polsce;	- zdania pytające: <i>Czy jest ...?, Ile kosztuje/ kosztują?</i> ; - formy: <i>grosze/ groszy, złote/ złotych</i> ;	- rodzaje sklepów;	- elementy języka matematycznego: sumowanie i odejmowanie; - struktura: <i>Mam 15 zł. W sklepiu mogę kupić ... (+B). Mam X zł reszty.</i>
Lekcja 17	<i>Moje ciało</i>	- nazywanie i identyfikowanie części ciała; - opisywanie wyglądu zewnętrznego; - pozyskiwanie i udzielanie informacji o wyglądzie zewnętrznym;	- części ciała; - kolory oczu; - kolory włosów; - przymiotniki opisujące części ciała;	- liczba mnoga wybranych rzeczowników nazywających części ciała; - zdania pytające: <i>Jaki on jest?, Jaka ona jest?, Jakiego koloru on/ ona ma oczy/ włosy?</i> ;		- elementy języka przyrody;
Lekcja 18	<i>Bardzo boli mnie brzuch</i>	- informowanie o stanie zdrowia; - wizyta u lekarza;	- części ciała (utrwalanie i automatyzacja); - objawy choroby; - lekarstwa; - przysłówki nazywające skalę bólu;	- struktura: <i>boli mnie...</i> (+ M lp.), <i>bolą mnie...</i> (+ M l.mn) - konstrukcja: <i>mam...</i> (+ B) objawy choroby;	- opieka zdrowotna w Polsce;	

Lekcja	Tytuł	Sytuacje komunikacyjne	Słownictwo	Gramatyka	Realioznawstwo	Język edukacji szkolnej
Lekcja 19	<i>Czy masz parasol?</i>	<ul style="list-style-type: none"> - nazywanie i identyfikowanie zjawisk atmosferycznych; - uzyskiwanie i udzielanie informacji o pogodzie; - nazywanie i identyfikowanie części garderoby; - opisywanie ubrań 	<ul style="list-style-type: none"> - zjawiska atmosferyczne; - pogoda; - pory roku (automatyzacja); - ubrania i dodatki; - obuwanie i kolory; 	<ul style="list-style-type: none"> - czasownik <i>być</i> w czasie przyszłym; - zdania pytające: <i>Jaka jest pogoda? Jaka będzie pogoda?</i> - rodzaj gramatyczny przymiotnika (utrwalanie) - zdania pytające: <i>Jakiego koloru jest...</i> - struktury: <i>Kiedy jest ciepło/ zimno, lubię nosić ...(+B);</i> 	- klimat w Polsce;	- elementy języka przyrody: nazwy kontynentów, opisywanie klimatu;
Lekcja 20	<i>Czym jedziesz do szkoły?</i>	<ul style="list-style-type: none"> - nazywanie i identyfikowanie środków transportu; - wyrażanie preferencji dotyczących poruszania się po mieście; - kupowanie biletu; 	<ul style="list-style-type: none"> - środki transportu i komunikacji; - zakupy w kiosku; 	<ul style="list-style-type: none"> - struktura: <i>lubić jeździć ... (+ N lp);</i> - zdania pytające: <i>Jak można dojechać?;</i> - struktury: <i>(Nie) Lubię jeździć ... (+N); W + nazwa miasta w miejscowniku (nie) można jeździć + nazwa środka lokomocji (N);</i> 	- transport publiczny w Polsce;	

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ 😊

BEATA.JEDRYKA@UW.EDU.PL

